

The background of the entire page is a faded, grayscale image of a large, ornate bell, likely a church bell, with visible clappers and a heavy frame. The bell is positioned centrally, with its top and sides visible, creating a sense of scale and tradition.

Als de Heere roept

LUISTEREN NAAR GODS STEM
IN DE CORONACRISIS

Voorwoord

TACHTIG JAAR GELEDEN BRAK DE TWEDE WERELDOORLOG UIT.
NA DE SCHOK VAN DE EERSTE OORLOGSWEKEN HERNAM OP VEEL PLAATSSEN
ALLES WEER MIN OF MEER ZIJN GANG. IN SOMMIGE DELEN VAN HET LAND
LEEK DE OORLOG VÉR WEG, ALSOF DIE ER NIET WAS.

Wij bevinden ons nu in een crisis als gevolg van de verspreiding van een virus en de maatregelen daartegen. De eerste schok is over, we raken aan sommige dingen wat gewend. Daarmee kan de vraag op de achtergrond raken die in de eerste weken zo vaak gesteld is: Wat heeft de Heere ons hiermee te zeggen? We spraken over een roepstem, over oordelen. Doen we dat nog? Waar heeft alles ons gebracht?

Juist nu het stof van de eerste periode wat is neergedaald, lijkt het ons zo belangrijk om deze vragen open te leggen en te houden. Wat is het erg als er van ons gezegd moet worden: 'Gij hebt hen geslagen, maar zij hebben geen pijn gevoeld' (Jeremia 5:3), dat 'Ik tot hen geroepen heb, maar zij niet hebben geantwoord' (Spreuken 1:31).

Deze brochure komt voort uit persoonlijke contacten van predikanten uit verschillende kerkverbanden. Ze hebben elk een bijdrage geschreven op persoonlijke titel, vanuit ieders eigenheid, maar in het verlangen om gehoorzaam te zijn aan het Woord van God. Er is dankbare verwondering over de onderlinge herkenning.

De scribenten hadden een gedeelde behoefte aan een duidelijk spreken in en vanuit de kerk, juist nu de Heere zo krachtig spreekt. Daarom bevelen zij het hartelijk ter lezing aan. Tot overdenking, bezinning, verootmoediging,

Als de Heere roept

LUISTEREN NAAR GODS STEM IN DE CORONACRISIS

ds. D. Breure (Waarder)

ds. J.M.D. de Heer (Middelburg)

ds. J.M.J. Kieviet (Renswoude)

ds. M. van Reenen (Oldebroek)

ds. O.M. van der Tang (Alblasserdam)

prop. A.J. van Wingerden (Hendrik-Ido-Ambacht)

brochureroepstem@kliksafe.nl

Omslagontwerp, vormgeving binnenwerk en druk:
Drukkerij AMV BV, Lunteren.

ISBN 978-90-828988-3-5

bekering, getuigenis en verwachting. De directe aanleiding is de coronacrisis. Maar alle auteurs hebben hun bijdrage geschreven in het besef dat wat de Heere ons nu te zeggen heeft, inhoudelijk niets anders is dan wat Hij altijd al sprak. Corona is niet Zijn enige roepstem, integendeel. En het zal niet het laatste oordeel zijn. Als wij nu verzuimen om op te merken, wie zegt dan of wij ooit nog zo'n gelegenheid krijgen?

*'Neigt uw oor en komt tot Mij, hoort en uw ziel zal leven.
Roept Hem aan terwijl Hij nabij is.
De goddeloze verlate Zijn weg (...)
en hij bekere zich tot de HEERE,
zo zal Hij Zich zijner ontfermen.'
(Jesaja 55:3, 6, 7)*

DS. D. BREURE

DS. J.M.D. DE HEER

DS. J.M.J. KIEVIET

DS. M. VAN REENEN

DS. O.M. VAN DER TANG

PROP. A.J. VAN WINGERDEN

Inhoudsopgave

1.	Een roepstem van God!	6
	(Ds. M. van Reenen, Oldebroek, HHK) <i>Over de vraag of en hoe we deze crisis kunnen zien als een oordeel.</i>	
2.	Wie is de God Die roept?	12
	(Ds. J.M.D. de Heer, Middelburg, GG) <i>Over de belijdenis Wie de Heere, juist ook nu, toont te zijn.</i>	
3.	Waartoe worden wij opgeroepen?	18
	(Ds. O.M. van der Tang, Alblasserdam, GGiN) <i>Over de noodzaak van verootmoediging, schuldbelijdenis en bekering.</i>	
4.	Roep Mij aan.	25
	(Prop. A.J. van Wingerden, Hendrik-Ido-Ambacht, OGGiN) <i>Over Gods aansporing ons tot Hem te wenden; van Hem is verwachting.</i>	
5.	Wat zal ik roepen?	31
	(Ds. J.M.J. Kieviet, Renswoude, CGK) <i>Over het doorgeven van de roepstem in de samenleving.</i>	
6.	Een roep ter voorbereiding.	37
	(Ds. D. Breure, Waarder, PKN) <i>Over corona als een van de tekenen van Christus' wederkomst.</i>	

1. Een roepstem van God!

‘Wanneer Uw gericht op de aarde zijn, zo leren de inwoners der wereld gerechtigheid. Wordt den goddeloze genade bewezen, hij leert evenwel geen gerechtigheid, hij drijft onrecht in een gans richtig land, en hij ziet de hoogheid des HEEREN niet aan. HEERE, is Uw hand verhoogd, zij zien het niet; maar zij zullen het zien en beschaamd worden.’

Jesaja 26:9b-11a

Jesaja had de HEERE hartelijk lief en verlangde er daarom intens naar dat het volk zich tot deze God zou bekeren. God liet Zich in de schepping zien, maar velen gingen doen net als de heidenen: ze aanbaden zon, maan of regengod; ze eerden het schepsel boven de Schepper (Romeinen 1:25). God gaf Zijn zegeningen, maar daar letten zijn niet op: ‘als de goddeloze genade bewezen wordt, hij leert evenwel geen gerechtigheid’ (vers 10, zie ook Romeinen 2:4). Jesaja bracht Gods Woord, maar ‘wie heeft onze prediking geloofd?’ (Jesaja 53:1). Kortom: ‘Is Uw hand verhoogd, zij zien het niet’ (vers 11).

Herkent u dit? Gods roepstem komt op allerlei manieren tot ons: ‘dag aan dag overlaadt Hij ons’. Vanuit de schepping, met Zijn zegeningen, door Zijn Woord. En wij bestaan het om het langs ons heen te laten gaan. Wat zijn wij hardnekkig! Maar daar weet de Heere wel raad mee. Hij zorgt dat er telkens weer mensen zijn, goddeloos in zichzelf, die er toch toe komen om naar Hem te luisteren. Door Woord en Geest. En niet zelden maakt Hij daarvoor ook gebruik van ingrijpende gebeurtenissen, zoals het voorbeeld van Manasse ons leert (2 Kronieken 33:12). Zo lezen wij in vers 9: ‘Wanneer Uw gericht op de aarde zijn, zo leren de inwoners der wereld gerechtigheid.’ Waar Gods *spreken* ons niet tot bezinning brengt, daar gaat Hij *roepen*. Zoals door het zenden van een ziekte als corona.

Komt ziekte van God?

Is het juist dat ziekten uit Gods hand komen? Er zijn genoeg mensen die wél vinden dat wij in deze crisis aan God moeten denken, maar dan alleen om Hem te hulp te roepen. De ziekte kan toch nooit Gods bedoeling zijn? Hij is daar immers te goed voor! De ziekte moeten we eerder toeschrijven aan menselijke fouten, natuurlijke omstandigheden of toeval. Anderen schrijven de ziekte niet toe aan natuurlijke oorzaken, maar aan de duivel. God is goed, maar de kwade duivel stuurt een lelijk virus de wereld in. De strijd van de artsen wordt dan bijkans een geestelijke strijd: samen met God tegen de duivel en zijn werken.

Klopt deze manier van denken? Laten we maar gelijk duidelijk zijn: nee, hier geeft de Bijbel geen enkele ruimte voor. God is geen machteloze God. Laten we Hem erkennen als HEERE, als Degene die boven alles staat (Jesaja 45:6-7). We belijden in de Heidelbergse Catechismus ‘... dat ziekte en gezondheid (...) en alle ding (...) van Zijn Vaderlijke hand ons toekomen’ (Heid. Cat. zondag 10).

De Heere regeert de wereld én de ziekte én de duivel. Dat laatste betekent dat de Heere de duivel wel kan inschakelen. God openbaart ons daar iets van bij David en Job. De volkstelling en de ziekte worden toegeschreven aan zowel satan (1 Kronieken 21:1, Job 2:7) als aan God (2 Samuël 24:1, Job 2:10). De Heere heeft Zijn eigen wijze bedoeling, van beproeving en oordeel en de eer van Zijn Naam. De duivel heeft ook zo zijn bedoeling: de vernietiging van Gods Kerk. Het boek Openbaring leert ons dat de Heere wel alles regeert, maar dat satan veel, ja steeds meer ruimte krijgt voor zijn zielsverwoestende werk.

Daar moeten we in een situatie als deze extra alert op zijn. Een wereldwijde crisis is een uitgelezen kans voor hem om verwarring en verwijdering te veroorzaken. Radeloosheid past de vorst der duisternis wel. Vooral omdat hij weet hoe wij hechten aan ons leven (Job 2:4). Zeker in een tijd met zo veel technische mogelijkheden kan hij ons verleiden om ons blind te staren op menselijke maatregelen (‘samen tegen corona’) en dit tijdelijke leven (‘als je maar gezond bent’). Dat moet ons waakzaam maken (1 Petrus 5:8). Het beste wapen daartoe is te luisteren wat *God* ons te zeggen heeft.

Een oordeel?

Ook van hen die erkennen dat het coronavirus een roepstem van God is, vinden velen het te ver gaan om te spreken over een oordeel. Er wordt op gewezen, dat dit wel past bij het Oude Testament maar niet bij het Nieuwe. Vooral omdat Christus het oordeel heeft gedragen. Maar vergeet niet, God verandert niet (Maleachi 3:6), ook niet in Zijn bedreiging (Hebreeën 4:3)! Het oordeel dat Christus droeg, was ook voor gelovigen onder het Oude Testament hun enige redding. En ook in het Nieuwe Testament is God een verterend vuur (Hebreeën 12:29, zie ook Romeinen 1:18, Efeze 2:3 enzovoorts).

Wie meent dat God nauwelijks meer spreekt door oordelen, maakt ten diepste de profeten monddood. Er is nauwelijks een profeet van het Oude Testament te bedenken die niet ernstig en indringend rampen aanwijst als gerichten van Godswege. Dat geldt in Jesaja 26 voor de ballingschap. Dat geldt volgens Amos 4 voor alle noden die het volk troffen: honger, droogte, ziekten onder het gewas, epidemieën. Zou die ernstige boodschap dan niet meer voor ons gelden? Zouden wij niet meer gewaarschuwd hoeven worden? De Heere doet dat wél, ook nu, zoals duidelijk wordt uit Openbaring 8, 9 en 16.

Recht en genade

God doet dit om Zijn eer hoog te houden. Ieder oordeel is een teken van Zijn haat tegen de zonde en een middel tot bestrijding daarvan. Bijzonder genoeg is ook dit genade! Hij roept tot bekering, ‘want waarom zoudt gij sterven?’ (Ezechiël 33:2). Zo doet Hij dat ook tegen een volk dat op Zijn zegeningen niet lette (Jesaja 26:10). Zoals we dat van Nederland moeten zeggen. Immers, hebben de voorspoed en vrede van de laatste 75 jaar ons dichterbij de Heere gebracht? Integendeel. Maar dan is Gods geduld niet uitgeput! Jesaja zegt, dat Hij Zijn gerichten geeft om de inwoners van de wereld ‘gerechtigheid’ te leren. Dat wijst ons op het onrecht dat we onze naaste aandoen. En leert ons vooral dat wij niet recht staan tegenover God, Die in tegenstelling tot ons wél rechtvaardig is.

Juist daarom is het belangrijk te spreken over oordelen of gerichten. Als wij een ramp slechts een roepstem willen noemen, dan zien we onvoldoende dat

de Heere de zonde aanwijst en daarover toorn. Alle oordelen van deze tijd zijn slechts een kleine voorproef van het *laatste* oordeel: ‘Want zie, de HEERE zal uit Zijn plaats uitgaan om de ongerechtigheid van de inwoners der aarde over hen te bezoeken’ (Jesaja 26:21). Hij wil nu ons oordelen, opdat wij niet eenmaal veroordeeld zullen worden (1 Korinthe 11:32).

Wie dat erkent, kan niet zelf buiten schot blijven. De kerk heeft een ernstige boodschap voor de wereld (Jeremia 22:29), maar zal zichzelf er bij moeten insluiten (Jesaja 64:6-7). Dat vraagt om bezinning, een gaan ‘in de binnenste kamers’ (Jesaja 26:20). Het vraagt om verootmoediging. En om bewogenheid. Dan zullen we niet bang zijn dat we te snel iets als oordeel aanmerken. Alles wat de Heere over de wereld, ons land en de kerk laat komen spreekt immers van Zijn recht en genade.

Een beproeving?

Elke nood en ramp zet ons stil bij onze zonden, is een aansporing tot bekering. Dat betekent echter niet dat iedere ramp ook voor ons *persoonlijk* een oordeel is. Ten diepste geldt voor een kind van God, dat hij nooit meer gestraft zal worden (Jesaja 54:9). Christus heeft immers de straf gedragen! ‘Hij is om onze overtredingen verwond, om onze ongerechtigheden is Hij verbrijzeld; de straf, die ons den vrede aanbrengt, was op Hem, en door Zijn striemen is ons genezing geworden’ (Jesaja 53:5). De Heere Die rechtvaardig is, zal niet dubbel straffen.

Toch heeft Hij redenen om in het bijzonder Zijn kinderen te kastijden, lees vooral Hebreeën 12. Hun zonden zijn extra zwaarwegend, omdat ze gedaan worden tegen de hun bewezen liefde in Christus. En hoewel Hij de zonden niet meer zal vergelden, wil Hij ze wel aanwijzen. Dan moeten we erkennen dat wij van het pad waren afgedwaald en de zonde weinig ernstig meer namen: ‘eer ik verdrukt werd, dwaalde ik’ (Psalm 119:67). Maar ook als er geen bijzondere zonden zijn aan te wijzen, dan nog moet ons hart van veel worden afgebracht. Van wereldliefde en te weinig uitzien naar de eeuwigheid. Van vertrouwen in menselijk kunnen en te weinig steunen op de kracht en genade van God. Van uitwendige godsdienst en te weinig verlangen naar vervulling met de Heilige Geest.

Zo kan een tijd van beproeving een goede tijd zijn. Verschillenden hebben dat in de afgelopen tijd ervaren. We hoorden van een jonggestorven moeder. De laatste maanden waren voor haar een geschenk, omdat zij voor haar sterven nog zo veel tijd met haar gezin kon doorbrengen. Het was een voorbereiding op de eeuwigheid, voor haarzelf én haar kinderen. ‘Het is mij goed dat ik verdrukt ben geweest’ (Psalm 119:71). Wat een hoogte! En toch de vraag of u Psalm 119:75 kunt bijvallen: ‘Ik weet, HEERE! dat Uw gericht de gerechtigheid zijn, en dat Gij mij uit getrouwheid verdrukt hebt.’

De boodschap

Als wij deze coronacrisis zien als een ernstige en indringende roepstem van God, dan is het belangrijk te weten wat Hij ons te zeggen heeft. Kunnen we daar antwoord op geven? Dat is allereerst een persoonlijke vraag. We kunnen deze vraag ten diepste niet voor de kerk en voor ons land beantwoorden, als wij er niet mee tot onszelf zijn ingekeerd. ‘Hoort, Mijn volk! en Ik zal spreken’ (Psalm 50:7).

Maar als deze oordelen zo groots zijn, zozeer de hele wereld, de hele samenleving en de hele kerk raken, dan mogen we ook niet verzwijgen dat de Heere ons állen wat te zeggen heeft. We moeten oppassen voor te grote woorden, maar ook voor te kleine woorden. Aan het einde van dit hoofdstuk laat ik nog eenmaal Jesaja spreken (vers 10): ‘Hij drijft onrecht (...), en hij ziet de hoogheid des HEEREN niet aan.’ Wat moeten wij leren zien? De juiste verhouding tussen God en ons. Ons onrecht, Gods hoogheid. Daarover gaan de volgende twee hoofdstukken. We moeten en kunnen op de juiste plaats tegenover de Heere gebracht worden. Dan wordt ook een crisis een voorbereiding op de hemel, omdat die ons leert deze wereld in het juiste perspectief te zien, zoals Van Lodenstein zong:

‘Hoog, omhoog, mijn ziel, naar boven,
hier beneden is het niet.
't Ware leven, lieven, loven
is maar waar men Jezus ziet.’

Zuiveren

Over het doel van Gods handelingen, in Zijn recht en genade, zegt de Engelse puritein Ralph Erskine (1685-1752) in een preek over Spreuken 30:12:

‘God behandelt het menselijk geslacht in een weg zowel van gericht als van goedertierenheid. Dat is omdat de wereld zo besmet is geworden door de zonde, en het Gods voornemen is haar te reinigen. Waarom bestraalt God u met de zon van een goedertieren voorzienigheid? Het is om uw hart te doen smelten, opdat u van de zonde zou scheiden en Zijn goedertierenheid u leiden mocht tot bekering. Waarom werpt Hij u als in een oven van verdrukking? Het is om u van uw schuim te zuiveren en u te maken als een beproefd goud, komende uit het vuur. Wat was de reden waarom de hele aarde door een zondvloed werd gewassen? Het was omdat die besmet was en nodig had gereinigd te zijn. En waarom zal Hij die nog eens door vuur doen smelten? Omdat zij eerst gezuiverd moet worden al eer zij een nieuwe aarde kan zijn.’

DS. M. VAN REENEN

2. Wie is de God Die roept?

‘Gij, Die goedertierenheid doet aan duizenden, en de ongerechtigheid der vaderen vergeldt in den schoot hunner kinderen na hen; Gij grote, Gij geweldige God, Wiens Naam is HEERE der heirscharen; Groot van raad en machtig van daad; want Uw ogen zijn open over alle wegen der mensenkinderen, om een iegelijk te geven naar zijn wegen en naar de vrucht zijner handelingen.’

Jeremia 32:18-19

De coronacrisis raakt ons allemaal. Soms heel diep, in het verlies van geliefden. Of in de ziekte die het lichaam afmatte. Corona raakt ons in onze sociale contacten, in onze onderneming, ons dagritme, het gemeentelven. Dat kan ons veel zorgen geven, ook voor de toekomst. Andere vragen kunnen ons bezighouden. Wat is de geestelijke uitwerking van dit alles op ons, op mij? Elke roepstem van de Heere is tot een voordeel of tot een oordeel. Het is goed en nodig om onszelf te beproeven wie we waren voordat de crisis uitbrak en wie we nu zijn.

Leerschool

De tijd waarin we nu leven is een roepstem waarmee de Heere ons in de eerste plaats wijst op Wie Hij Zelf is. Hij leert dit ons ook uit Zijn werken in de schepping. We belijden dat de schepping is

‘...als een schoon boek, in hetwelk alle schepselen, grote en kleine, gelijk als letteren zijn, die ons de onzienlijke dingen Gods geven te aanschouwen, namelijk Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, als de apostel Paulus zegt, Romeinen 1:20’
(Ned. Geloofsbelijdenis, artikel 2).

In dit licht is zelfs het coronavirus, dat veel kleiner is dan een haar, een letter in het boek van Gods schepping. Gods Woord en Geest zijn nodig om die letters en woorden te verstaan. Alleen dan ontdekken we wat de coronacrisis over God zegt, of beter gezegd, wat God hierin over Zichzelf zegt. In het zo-even genoemde artikel van de belijdenis schrijft Guido de Brès:

‘Ten tweede, geeft Hij Zichzelf ons nog klaarder en volkomener te kennen door Zijn heilig en Goddelijk Woord, te weten, zo veel als ons van node is in dit leven, tot Zijn eer, en de zaligheid der Zijnen.’

Leren we wat tot Zijn eer en onze zaligheid dient, dát is begerenswaardig!

Na-spreken

De Heilige Geest inspireerde de Bijbelschrijvers om te belijden Wie de Heere is. Ons belijden is dan ook een na-spreken van wat God in Zijn Woord heeft geopenbaard. Voor zo’n belijdenis is een geloofsomgang met Hem nodig. Op vele plaatsen in Gods Woord wordt een reeks van Gods eigenschappen beleden of bezongen (bijv. Exodus 34:6; Numeri 14:18; Daniël 9:4; Nahum 1:2-3; Judas:24-25; Openbaring 5:12-14). We willen van harte aanbevelen om rust te zoeken om deze teksten te overdenken, met het gebed dat deze belijdenissen ook uit uw hart opklimmen. Opdat God in deze tijd de eer ontvangt!

We nemen ons uitgangspunt in de woorden uit Jeremia 32 die boven dit hoofdstuk staan. De profeet spreekt deze belijdenis uit in een geweldig moeilijke tijd. ‘Zie de wallen’, zo roept hij uit in vers 24. De belegering van de Babyloniërs was zo bedreigend. Jeremia weet dat God zal afrekenen met het zondige volk. In die nood belijdt Hij Wie de Heere is. In zijn belijdenis komen de volgende eigenschappen van God naar voren: God is goedertieren, rechtvaardig, groot, wijs, almachtig. Zijn Naam is hier HEERE der heirscharen, wat ziet op Zijn heiligheid en verbondstrouw.

Heilig

God is heilig, dat wil zeggen volmaakt in al Zijn eigenschappen. We spreken daarom over Gods deugden. De heilige God is geen rekenschap verschuldigd van Zijn daden. Het staat Hem vrij om een ziekte te zenden of niet. God is dé

Heilige. Met name in het boek Jesaja noemt God Zichzelf de *Heilige Israëls*. Deze naam staat bijna altijd in verband met Zijn verlossingswerk (bijv. Jesaja 47:4; 48:17; 54:4). Hoe groot is het wonder dat God Zijn eigenschappen verbindt aan de verlossing van zondige mensen.

Gods heiligheid is tegelijkertijd verterend voor de mens die in de zonde leeft. Daar liggen Nadab en Abihu dood in het voorhof, getroffen door vuur uit de hemel. Ze hebben Gods inzetting omtrent de offerdienst veracht. Mozes legt vader Aäron uit dat hiermee Gods Woord wordt vervuld: 'In degenen die tot Mij naderen zal Ik geheilgd worden' (Leviticus 10:3). God komt op voor Zijn eer. Gods heiligheid roept ons allen op om ons te heiligen, om te breken met de zonde en ons tot God te wenden. 'Zijt heilig, want Ik ben heilig' (1 Petrus 1:16). Hoe noodzakelijk is daartoe Christus, 'Die ons geworden is wijsheid van God, rechtvaardigheid en heiligmaking en verlossing' (1 Korinthe 1:30).

Trouw

Jeremia roept God aan als de HEERE. Dat is Zijn allerhoogste Naam. God openbaarde de rijkdom van deze Naam toen Israël in grote nood verkeerde (Exodus 3:14-17). Niemand kon het volk redden uit Farao's macht. Maar de HEERE der heirscharen bleef trouw aan Zijn verbond met Abraham, Izak en Jakob. In Zijn daden toont Hij Zich trouw aan Zijn Woord en werk. Toen, en nu. 'Dat is Mijn Naam eeuwiglijk en dat is Mijn gedachtenis van geslacht tot geslacht.' Het roept ons op tot Hem de toevlucht te nemen. Hij is ook in ziekte de God Die helpt in nood. Hij wordt geëerd als hulpeloze zondaren tot Hem vluchten om genade en hulp.

Goedertieren

Ziende op deze God kan Jeremia Diens goedertierenheid zelfs belijden als hij zit bij de puinhopen van Jeruzalem. 'Het zijn de goedertierenheden des HEEREN, dat wij niet vernield zijn, dat Zijn barmhartigheden geen einde hebben. Zij zijn alle morgen nieuw, Uw trouw is groot' (Klaagliederen 3:22-23). Wij zouden zeggen: onbegrijpelijk! God belijden dat Hij goedertierenheid bewijst als stad en tempel zijn verwoest en talloze volksgenoten zijn weggevoerd? Inderdaad, Jeremia heeft ook zijn klacht uitgestort. Toch voelt

hij behoefte om te belijden dat het veel erger had kunnen zijn. Bracht deze coronatijd ons tot zo'n belijdenis, ook als we getroffen zijn in gezondheid of bedrijfsvoering? Wat een zegeningen heeft Hij ons nog overgelaten!

Het is vooral Gods goedertierenheid dat Hij ons door Woord en daad naar Hemzelf toe roept. God bewijst om Christus' wil zelfs goedertierenheid aan duizenden, belijdt Jeremia. Zo groot is de waarde van Christus' offer. Is er niet alle reden om deze God te voet te vallen? Daarom is het dubbel zondig als een tijd van beproeving ons niet tot bekering leidt. Dan verachten we Gods goedertierenheid en vergaderen we ons toorn als een schat (Romeinen 2:4-5).

Rechtvaardig

God is evenzeer goedertieren als rechtvaardig (Heid. Cat. zondag 4). Deze eigenschappen zijn in Hem volmaakt één. We mogen ze nooit tegenover elkaar zetten. Ook mogen we geen van beide verzwijgen. In een moeilijke tijd kan het troostvol lijken om weinig te spreken over Gods rechtvaardigheid. De mensen hebben het toch al zo zwaar! Maar we onteren de Heere als we zwijgen over één van Zijn deugden. Jeremia weet dat God het oordeel zal uitvoeren. Dat is ook een straf op de zonde vanuit het voorgeslacht. 'Die de ongerechtigheid der vaderen vergeldt in den schoot hunner kinderen na hen.' Voelen we nu een protest in ons hart? Wat kunnen wij eraan doen als ons voorgeslacht zich van God afkeerde. 'Nochtans hebben hun nakomelingen een welbehagen in hun woorden', zegt de dichter in Psalm 49:14. En hebben wij het niet érger gemaakt dan ons voorgeslacht? Het is rechtvaardig als God deze zonde op onze rekening zet. Rechtvaardig is de Heere als Hij komt met Zijn oordeel.

'Gij zijt volmaakt, Gij zijt rechtvaardig, HEER;

Uw oordeel rust op d' allerbeste wetten' (Psalm 119:69, berijmd).

Groot

God is de grote en geweldige God, zo belijdt Jeremia. Dat laat de Heere in onze tijd zien! Machtige volken moeten alle zeilen bij zetten om de crisis een beetje beheersbaar te houden. Oude groeiprognozes, met trots gepresenteerd, kunnen de prullenbak in. Het werkloosheidscijfer groeit explosief. Hebben

we ons verwonderd hoe de Heere de wereld laat zien dat Hij regeert? Hij kan Zijn grootheid laten zien door middel van een geweldige orkaan, een zware aardbeving en... door een heel klein virus. Door kleine luizen liet God Farao weten dat Hij regeert. Kleine wormen veroorzaakten de dood van de trotse koning Herodes Agrippa (Handelingen 12:23). De Heere beschikt over grote én over heel kleine middelen. Is het niet gepast dat wij, kleine mensen, Gods grootheid belijden? Of, is op ons van toepassing wat Paulus schreef: 'Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt?' (Romeinen 9:20).

Wijs

God is 'groot van raad', zo belijdt Jeremia. Veel, heel veel is er in de achterliggende jaren vergaderd om de klimaatproblemen aan te pakken. Internationale conferenties, klimaatakkoorden en grootse ambities konden niet verhinderen dat de uitstoot van schadelijke stoffen onverminderd doorging. Wie kon er een wijs woord over spreken? De Heere heeft geen toestemming nodig van wereldleiders. In Zijn Goddelijke wijsheid hoeft Hij maar een klein virus in te schakelen en de uitstoot van schadelijke stoffen keldert. De natuur kan weer (even?) opleven. Het is zo waar wat de dichter beled: 'De HEERE weet de gedachten des mensen, dat zij ijdelheid zijn' (Psalm 94:11). Hoe schittert Gods aanbiddelijke wijsheid.

Almachtig

De Heere is niet alleen 'groot van raad', maar ook 'machtig van daad'. Hoe groot is Zijn majesteit, hoe nietig en onmachtig is de mens. De medische wetenschap is tot grote hoogte gestegen. Ontwikkelingen gaan snel, vele miljoenen worden besteed aan baanbrekend onderzoek. De mens lijkt soms stap voor stap allerlei ziekten de baas te zijn. En dan is er opeens een virus dat in de hele wereld ontwrichtend werkt, niet alleen in derdewereldlanden, maar ook in het rijke Westen.

Wat vraagt dit van ons? Dat we met de berijmde Psalm 90:2 belijden:

'Uw oppermacht, die wij ootmoedig eren,
Kan door een wenk den mens zijn broosheid leren;
Uw wenk alleen, al schijnt ons niets te deren,
Verbrijzelt ons, doet ons tot aarde keren.'

Lessen

De omstandigheden van nu vragen onze aandacht voor Wie God is. Het Woord werpt daar licht op. Hoe goedertieren is de Heere dat Hij dat Woord aan ons heeft toebetrouwd. Laat het ons aan Hem verbinden, als schuldige zondaren, om rijk gemaakt te worden door Hem, Die het vleesgeworden Woord is. In Christus weerspiegelen al Gods eigenschappen zich op een volmaakte wijze. 'Want in Hem woont al de volheid der Godheid lichamelijk' (Kolossenzen 2:9). De aanbidding van deze Borg begint hier op aarde en zal eenmaal volmaakt zijn. Dan zullen Gods kinderen tot in alle eeuwigheid Gods deugden bezingen:

'Hem, Die op den troon zit, en het Lam, zij de dankzegging, en de eer, en de heerlijkheid, en de kracht in alle eeuwigheid' (Openbaring 5:13). Zullen we daar ook bij zijn?

Getrouw bevonden

De Engelse puritein John Owen (1616-1683) schrijft in een preek over Psalm 48:13-15 over dit belijden van de Heere:

'Het is onze plicht, door onderwijzing aan het geslacht dat wij groot brengen, over te geven, wat wij ervaren hebben. Onze vaders hebben ons verteld wat God deed in hun dagen en wij hebben, in dit getuigenis over God, aan onze kinderen te vertellen wat God gedaan heeft in onze dagen. Zo lang wij hebben geloofd en beleden, zo lang wij hebben gewandeld in Sion, zo lang hebben wij God getrouw bevonden in Zijn belofte. Niet één woord van alles wat de mond van God heeft gesproken, heeft gefaald. Dit hebben wij te onderwijzen aan het geslacht, dat nu opgroeit.'

DS. J.M.D. DE HEER

3. Waartoe worden wij opgeroepen?

'Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot den HEERE.'

Klaagliederen 3:40

Tijden van bijzondere roepstemmen van God zijn voor christenen tijden om te onderzoeken waarom God roept en waartoe Hij oproept. Zijn er oorzaken bij ons? Toen de Heere het afgekeerde Israël opriep tot bekering, sprak Hij door de mond van Jeremia: 'Alleen ken uw ongerechtigheid, dat gij tegen den HEERE uw God hebt overtreden' (Jeremia 3:13). Jeremia roept het volk ook hartelijk op in Klaagliederen 3:40: 'Laat ons onze wegen onderzoeken en doorzoeken, en laat ons wederkeren tot den HEERE'. De Kanttekenaren zeggen bij het woord 'wegen': 'Dat is, onze gedachten, woorden en werken, gedenkende wat dezelve wel verdiend hebben, naar de weegschaal van Gods rechtvaardig oordeel.'

Het is onze plicht om onszelf te onderzoeken, met de bede in het hart om het licht van Gods Geest. Nu is het niet zo moeilijk om aan te geven waar Nederland als natie publiekelijk zondigt tegen Gods geboden. Daar moeten we ook aandacht aan geven, maar we moeten in de eerste plaats onszelf ernstig onderzoeken: 'Doorgrond mij, o God, en ken mijn hart' (Psalm 139:23). Wat kenmerkt het leven van veel hedendaagse christenen die de gereformeerde belijdenis onderschrijven?

De wereld ons vaderland

Een belijdend christen behoort de wereld niet lief te hebben. Dat lijkt in onze tijd veranderd te zijn. We doen niet meer onder voor de wereld. Met onze huizen, auto's en vakanties kunnen we goed meekomen met de wereld, we leven

op grote voet. We eten buiten de deur zoals de wereld dat doet. We zonnen aan zuidelijke stranden zoals de wereld dat doet. We skiën van besneeuwde hellingen zoals de wereld dat doet. We werken aan de schoonheid van ons lichaam. Stond vroeger een fotomodel model voor 'de wereld', tegenwoordig vertonen we zelf steeds meer het beeld van die wereld. Daar moet de natuurlijke kleur van ons haar, onze ogen, ons gezicht voor wijken. We fitnessen in sportscholen. We zoeken ons vertier in steden en op terrassen. En achter de deuren van onze woningen verspillen we de kostelijkste van alle gaven: onze genadetijd. Geen avond meer zonder Netflix of Youtube. Geen moment meer zonder WhatsApp, ook niet op zondag. Internetporno vreet zich een verwoestende weg door onze huwelijken en gezinnen. We lijken net zo makkelijk aan de dingen van deze wereld te hangen als zij die van de eeuwigheid niet weten. Verstaan we het volgende woord? 'Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is; zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem' (1 Johannes 2:15).

Zwijgend over de wereld

Te midden van een wereld die met Gods geboden afrekent, zwijgen we zo vaak. We zwijgen over de hoop die in ons. We zwijgen over de God Die Zich door Zijn Woord bekend maakt. We zwijgen wanneer de goede Naam van de Schepster van hemel en aarde wordt gelasterd. We zijn in rep en roer over het coronavirus, maar zwijgen over 30.000 ongeboren kinderen waarvan het leven in de kiem gesmoord wordt, ieder jaar weer. We zwijgen over zonde en oordeel.

Wat is Johannes de Doper voor ons een beschamend voorbeeld. Hij zweeg tegen Herodes niet over zijn persoonlijke zonden (Mattheüs 14:4). Het is uiteindelijk zijn dood geworden. Wie van ons waarschuwt tegen een openlijk zondige levenswandel van hen die in hoogheid zijn gezeten? Wie van ons waarschuwt tegen de zonden die God een 'gruwel' noemt?

Maar onze kerk stuurde toch een nette brief naar de regering? Ja, maar persoonlijk zwijgen wij. Hebben onze bureaus een woord over de Heere uit onze mond gehoord? Hebben we het spreken uitbesteed aan deputaatschappen, commissies, stichtingen en onze mannen in Den Haag?

We lijken er het liefst het zwijgen toe te doen, want we moeten in deze tijd wel voorzichtig zijn. We moeten tijd en wijze weten. We moeten ook bedenken dat mensen tegenwoordig niet meer zo goed begrijpen wat we bedoelen met ‘zonde en oordeel’. Daarom stellen we woordvoerders aan, mensen die ervoor geleerd hebben. Dan kunnen we wat beter zwijgen zonder dat het klinkt als zwijgen.

Verstaan we het volgende woord? ‘Als Ik tot den goddeloze zeg: O goddeloze, gij zult den dood sterven; en gij spreekt niet om den goddeloze van zijn weg af te manen: die goddeloze zal in zijn ongerechtigheid sterven, maar zijn bloed zal Ik van uw hand eisen’ (Ezechiël 33:8).

Vechters

Terwijl we de wereld beminnen en in ons spreken God verzwijgen, vechten we. De apostel Jakobus schreef het en het is ook in onze tijd van toepassing: ‘Vanwaar komen krijgen en vechterijen onder u? Komen zij niet hiervan, namelijk uit uw wellusten, die in uw leden strijd voeren?’ (Jakobus 4:1). Met schaamte en droefheid moeten we belijden dat in de achterliggende jaren kerkelijke conflicten de landelijke, seculiere pers haalden. Wij hebben het gedaan! Wij hebben oorzaak gegeven dat de Naam des Heeren gelasterd werd. De wereld vermaakte zich over ‘zware’ kerkmensen die onderling de messen slepen. De Naam en de zaak des Heeren zijn door ons besmeurd. Was het voor de buitenwereld zichtbaar dat wij elkaar liefhadden of dat we vochten?

Verstaan we het volgende woord? ‘Indien iemand zegt: Ik heb God lief; en haat zijn broeder, die is een leugenaar; want die zijn broeder niet liefheeft, dien hij gezien heeft, hoe kan hij God liefhebben, Dien hij niet gezien heeft?’ (1 Johannes 4:20).

Een stomp zwaard

Zouden er dieperliggende oorzaken zijn voor het feit dat de wereld ons vaderland werd, onze mond gesloten en onze verhoudingen vol strijd? Leefden wij ons uiterlijke kerkelijke leven in plaats van werkelijk Kerk te zijn, door Gods genade, voor Gods aangezicht en uit Zijn Woord? ‘Want het Woord Gods is

levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel en des geestes, en der samenvoegselen en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten’ (Hebreeën 4:12). Het Woord Gods is van zichzelf scherpsnijdend. Zo behoort het Woord verkondigd te worden. Ook in deze zeer gewichtige zaak hebben we de Heere te bidden of Hij ons wil doorgronden en kennen. Want wanneer van Gods Woord wordt afgedaan of aan Zijn Woord wordt toegedaan, kan niet anders dan grote schade verwacht worden. Eeuwige schade!

Wanneer wordt het scherpe zwaard stomp?

Wanneer *God* verdwijnt uit de prediking.

Het zwaard van de prediking wordt stomp wanneer de zondaar niet geplaatst wordt voor een heilig en rechtvaardig God, Die als Wetgever en Rechter toornst tegen de zondaar. Het wordt stomp wanneer de Naam van Christus wel wordt gepredikt, maar niet wordt verkondigd dat wij door Hem verzoend moeten worden met God, uit Wiens gemeenschap wij ons gezondigd hebben. Het eeuwige leven bestaat immers ook in de kennis van ‘den enigen waarachtigen God’ (Johannes 17:3). Hij is de God Die alle dingen heeft gewrocht ‘om Zijns Zelfs wil’ (Spreuken 16:4). De God Die Zijn eigen eer bedoelt in alle dingen. De God Die vrijmachtig en soeverein is.

Wanneer *Adam* verdwijnt uit de prediking.

Wanneer Adam als het gevallen verbondshoofd niet meer voorkomt in onze preken en wij in hem niet worden aangeklaagd als doodgevallene zondaars, wordt het zwaard stomp. De ontzettende realiteit dat wij dood zijn door de misdaden en de zonden moet ons alle hoop ontnemen om door onze eigen werken zalig te worden. Wanneer de evolutietheorie aan onze theologie gaat knagen, wie zal nog geloven dat Adam de eerste mens was, die van God afviel? Wie zal de werkelijkheid van onze diepe val nog verstaan?

Wanneer *Christus, de Gekruiste* verdwijnt uit de prediking. Christus, de Gekruiste, is de Zaligmaker Die voor de Zijnen de vervloekte kruisdood is gestorven. Zeker, Hij is ook voor de Zijnen een Hulp in benauwdheid, een Trooster in smarten. Maar wanneer alle nadruk valt op de hulp en de troost die Christus in onze zorgen biedt, is Hij dan nog de Gekruiste voor ons? Heeft Hij waarde voor ons gekregen als Degene Die een vloek geworden is voor ons, wij die zelf vloekwaardig zijn? Verlangen wij dat Hij verheerlijkt wordt?

Wanneer het *bevel* verdwijnt uit de prediking. Christus Zelf verkondigde: 'De tijd is vervuld en het Koninkrijk Gods nabijgekomen; bekeert u en gelooft het Evangelie' (Markus 1:15). God heeft recht op de mens, want Hij schiep de mens goed en naar Zijn beeld. De eis komt tot alle hoorders. God beveelt alle hoorders zich te bekeren en in Hem te geloven. Het zwaard wordt stomp wanneer van alle hoorders wordt aangenomen dat zij gelovigen zijn. Dan zal het bevel niet meer klinken. Maar het zwaard wordt ook stomp wanneer de prediker wel de gangen beschrijft die God met Zijn Kerk houdt en de hoorders toewenst dat zij daar ook in mogen delen, maar het bevel van Christus verzwijgt.

Wanneer de *vrije genade* verdwijnt uit de prediking. Het zwaard wordt ook stomp wanneer niet de loftrompet wordt geblazen op de vrije genade Gods. God is vrij in wie Hij genade bewijst. Hij zal die genade ook vrij schenken. 'O alle gij dorstigen, komt tot de wateren, en gij die geen geld hebt, komt, koopt en eet, ja, komt, koopt zonder geld en zonder prijs, wijn en melk' (Jesaja 55:1). Dan leren we dat er geen gronden en betaalmiddelen meer kunnen overblijven bij de mens. Daar blijft geen vrome Godzoeker over die gezaligd wordt, maar een goddeloze vijand, die alleen zalig wordt, omdat God het wilde. Wanneer de grond van zaligheid in Gods eeuwig welbehagen niet ronduit verkondigd wordt, zal het zwaard stomp worden: het zal uitmonden in een Evangelie voor

goedbedoelende vrome zielen. Maar goddelozen, veroordeelden en vervloekten zullen ademen onder het woord: 'Want uit Hem, en door Hem, en tot Hem zijn alle dingen. Hem zij de heerlijkheid in der eeuwigheid. Amen' (Romeinen 11:36).

Wanneer de noodzaak van het werk van de *Heilige Geest* niet ingeleefd wordt.

Het is de Heilige Geest alleen Die de genade Gods in het hart werkt. Hij past toe wat Christus verworven heeft. Wanneer de verklaring van Zijn werk in de prediking wordt gemist, zal het Goddelijke wonder van het geloof als Gods gave verbleken. Maar juist in de krachtadige toepassing is Zijn werk zo nodig. We waren vaak tevreden als de kerk maar vol was, maar was deze ook werkelijk gevuld door Zijn aanwezigheid? Spraken de lege kerken van de afgelopen periode niet ook van geestelijke leegheid? Wij waren al te vaak tevreden met een klinkende preek, een rechtzinnig geluid, terwijl wij maar zo weinig met verdriet onze knieën bogen wanneer wij niets vernamen van de doorwerking van de Heilige Geest.

Zo ligt hier schuld van predikers en hoorders. Moeten we niet erkennen dat we meest uit gewoonte naar de kerk gingen, zonder ware honger? Hoe hebben we de preken beluisterd? Beoordeelden we de preek of oordeelden we onszelf? Luisterden we om onze conclusies over de prediker te kunnen trekken of luisterden we omdat ons eeuwig leven ervan afhing? Stelden we ons onder het Woord of boven het Woord? Dan kan het Woord wel scherp snijdend geweest zijn, maar onze zielen afgestompt.

Verstaan we het volgende woord? 'Want Ik betuig aan een iegelijk die de woorden der profetie dezes boeks hoort: Indien iemand tot deze dingen toedoe, God zal over hem toedoen de plagen die in dit boek geschreven zijn. En indien iemand afdoet van de woorden des boeks dezer profetie, God zal zijn deel afdoen uit het boek des levens, en uit de heilige stad, en uit hetgeen in dit boek geschreven is'. (Openbaring 22:18, 19).

Wederkeren

‘En laat ons wederkeren tot den HEERE’, zo eindigt onze tekst. Tot de HEERE. Wij hebben vaak zo onder de maat geleefd, alsof er geen eeuwigheid is en geen levende God. Maar Hij is er wel en Hij roept. Als we onze wegen onderzocht en doorzocht hebben, past het ons de Heere aan te roepen of Hij ons genadig zal zijn. In een preek over 1 Kronieken 21:16 wijst de Middelburgse predikant ds. B. Smytegelt (1665-1739) in een tijd van ziekte op de weg van het gebed als middel om tot de Heere weder te keren:

‘Dit was nu het rechte geneesmiddel tegen de pest; dat is een zaak die gemakkelijk te vatten is, dat het het rechte middel was, waarom het zwaard in de schede gestoken werd. ‘Politieken’ hebben in tijd van nood hun politieke middelen, en geneesheren hun geneeskundige; maar de godgeleerden hebben ook hun godvruchtige middelen, en die gaan nog vrij zekerder te werk dan die van de staatkundigen en de geneesheren. Tranen en gebeden zijn hun geneesmiddelen. Zo vatten het al de heiligen op. Numeri 16: terwijl de gedoden vele waren in de stad, zo hadden zij de wierookvaten, zij offerden en baden, en zo verbadten zij de HEERE nog. (...)’

Er is anders geen raad voor, hier is geen geweer in deze krijg, dan tranen, gebeden en verootmoedigen. Is de Heere der pest bevredigd, de pest zal haast een einde hebben.’

DS. O.M. VAN DER TANG

4. Roep Mij aan

‘En roep Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren.’

Psalm 50:15

Velen in deze wereld en in ons land zijn getroffen door het coronavirus, waarvan één van de symptomen grote benauwdheid naar het lichaam is. Ook zijn er velen die met angst en benauwdheid kijken naar de toekomst. Hoe moet het verder met mijn bedrijf, met mijn studie, zal ik mijn baan kwijtraken? Het zijn allemaal vragen die bij ons kunnen leven. De Heere Zelf geeft daar in deze Psalm een antwoord op.

Uiterlijke godsdienst

In Psalm 50 spreekt Asaf, een opperzangmeester, die ook profeet was. Maar, het zijn niet zijn eigen woorden; hij voert God sprekende in. Vanwege de zonden van het volk gaat de Heere het bezoeken met Zijn gerichten. Het volk doet wel zijn plichten, maar het is alleen een uiterlijke godsdienst. ‘Dit volk genaakt Mij met hun mond en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij’ (Mattheüs 15:8). Zo treedt God op als de Handhaver van Zijn wet en roept Hij op om Hem te dienen en al hun vertrouwen op Hem te stellen.

Wat is er in onze tijd overgebleven van deze ware Godsvreze? God vraagt ook van ons andere offers dan alleen de uiterlijke. ‘De offeranden Gods zijn een gebroken geest; een gebroken en verslagen hart zult Gij, o God, niet verachten’ (Psalm 51:19). Een groot deel van het volk was afgeweken van de ware godsdienst en daardoor op weg naar hun verwoesting. Dat is een dag der benauwdheid! Ook wij hebben ons waardig gemaakt dat Hij afscheid van ons neemt.

Gods trouw

Ondanks onze afkering zien we in deze Psalm een wonder gebeuren. We horen de trouwe God hier spreken, geen woorden van verwerping, maar van redding: 'En roep Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal u er uithelpen, en gij zult Mij eren.' Nu is roepen niet een gewoon spreken. We roepen als we in nood zijn. Daartoe roept de Heere ons op: 'En roep Mij aan.' Hij wijst ons aan tot Wie we mogen vluchten in de benauwdheid. We moeten en mogen ons met onze nood tot Hem wenden, om geholpen te worden ter bekwaamere tijd. Dan begeven we ons niet tot de afgoden die niet horen. Maar we moeten roepen in het gebed tot de levende God. Kent u door genade ook het toevlucht nemen tot Hem? Hebben we in deze tijd van corona alleen uitwendige nood? Het is te vrezen dat velen hun geestelijke nood niet kennen en daarom niet roepen, terwijl we in een ontzaglijk gevaar verkeren. Ook al zou de coronacrisis weer voorbij zijn, dan blijft er nog steeds over: de dood wenkt ieder uur!

Niet wegluchten

De Heere opene onze ogen voor wie Hij is in Zijn heiligheid en rechtvaardigheid. Dan zien we wie wij zijn in onze vloekwaardigheid. Zo maakt Gods Geest plaats voor de dierbaarheid van de Middelaar Gods en der mensen, onze Heere Jezus Christus, opdat Hij geopenbaard wordt in onze verlorenheid. De benauwdheid vanwege onze zonden moet ons niet doen wegluchten van Hem, maar juist uitdrijven tot Hem. 'En roep Mij aan in de dag der benauwdheid.' De Heere verzekert dat Hij allen die Hem in waarheid aanroepen zal uithelpen. 'Want die tot God komt, moet geloven dat Hij is, en een Beloner is dergenen die Hem zoeken' (Hebreeën 11:6). De Heere blijft de Getrouwe en daar getuigt ook Zijn Woord van. 'En het zal zijn dat een iegelijk die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden' (Handelingen 2:21). Dat betekent, volgens kanttekening 44, Christus als de Zaligmaker met een waar geloof erkennen, de zaligheid alleen in Hem te zoeken, Hem om dezelve, alsook in alle noden, aanroepen, en Hem recht dienen. Die roep horen we op de Pinksterdag toen Gods Geest is uitgestort: 'Wat zullen wij doen, mannen broeders?' (Handelingen 2:37). Is dat ook onze roep? Om in die weg de verdiende straf te ontvlieden, vergeving der zonden te ontvangen en weer in Gods gunst te mogen verkeren door het bloed van het Lam Gods. En dat voor Jood en heiden.

Troostrijk woord

Christus roept ons door Zijn Woord, want er is een dag der benauwdheid aanstaande als we onbekeerd sterven. Daarover lezen we in Spreuken 1:26-28: 'Zo zal Ik ook in ulieder verderf lachen; Ik zal spotten wanneer uw vreze komt. Wanneer uw vreze komt gelijk een verwoesting, en uw verderf aankomt als een wervelwind, wanneer u benauwdheid en angst overkomt. Dan zullen zij tot Mij roepen, maar Ik zal niet antwoorden.'

Moeten we niet erkennen dat we met een lankmoedig God te doen hebben, Die ons allen nog roept: 'Roep Mij aan'? Dat we dan acht zouden geven op deze welmenende oproep, waar een troostrijke belofte aan verbonden is.

Wat een troostrijk woord is het voor hen die de weg niet meer weten om met God verzoend te worden. De grote God van hemel en aarde roept tot een schuldig en afkerig volk en nodigt hen om zich tot Hem te wenden. Dat is mogelijk door het offer van Sions betalende Borg en Zijn dierbare voorbidding. 'En die Man zal zijn als een verberging tegen den wind en een schuilplaats tegen de vloed' (Jesaja 32:2). En dat omdat Hij Zelf ook heeft geroepen: 'Die in de dagen Zijns vleses, gebeden en smekingen tot Dengene Die Hem uit den dood kon verlossen, met sterke roeping en tranen geofferd hebbende, en verhoord zijnde uit de vreze' (Hebreeën 5:7). Christus was in al hun benauwdheid benauwd (Jesaja 63:9).

Het grootste wonder is dat Hij naar deze aarde is gekomen om te zoeken en zalig te maken dat verloren was. Dit enkel uit Zijn vrije gunst. Wat een fontein van zaligheid en heil openbaart het eeuwig welbehagen Gods. En wat een heerlijkheid en gewilligheid toont ons de Middelaar Gods. Houd dan maar aan met roepen, grijpt dan maar moed, treurende zielen.

Verlossing

'Ik zal u eruit helpen', daar ligt vastheid in. Ook in deze coronatijd is het God de Heere Die regeert. Wij hebben onze verantwoordelijkheid aangaande onszelf en onze medemensen. Maar laten we ons vertrouwen in alles stellen op God. 'God is geen man, dat Hij liegen zou, noch eens menskenkind, dat

het Hem berouwen zou; zou Hij het zeggen en niet doen, of spreken en niet bestendig maken?’ (Numeri 23:19). Hij helpt in de dagen der benauwdheid, die hier vele kunnen zijn. ‘Die in de kracht Gods bewaard wordt door het geloof tot de zaligheid, die bereid is om geopenbaard te worden in den laatsten tijd’ (1 Petrus 1:5).

Welke gedachte hebt u als de tekst spreekt over uithelpen? Denkt u alleen aan een uithelpen uit deze coronacrisis? Hebben we de Heere alleen nodig om van onze aardse benauwdheden verlost te worden? Gaan we straks weer verder met ons leven waar we gebleven zijn, een leven in de zonde en buiten God? Wat zijn we dan arm, want de wereld gaat voorbij en al haar begeerlijkheden. Wat zijn we beklagenswaardig als we daar genoeg aan hebben en ons niet bekommeren hoe we rechtvaardig voor God zullen verschijnen. Wat doen we de Heere tekort, want dan hebben we Hem alleen maar nodig om onze zorgen op te lossen en daarna vergeten we Hem weer. Dan zal er niet op volgen dat we Hem zullen eren. Hij is het zo waard om gediend en geëerd te worden. Er is geen betere Helper dan God en dat om Christus’ wil.

Gods eer

‘En gij zult Mij eren.’ God werkt altijd op Zijn eer aan. De ware dankbaarheid is bij ons niet te vinden. Allen die uit de benauwdheid van hun ziel verlost zijn, zullen roemen in vrije genade alleen. Dat geeft de Heere Zelf in het hart. De grond daarvan ligt in Christus, Die volkomen de eer van Zijn Vader op het oog had. Dankbaarheid komt openbaar in ons leven in het hartelijk dienen en liefhebben van de Heere. Het is te zien in de vruchten, om tot eer van Zijn grote Naam te mogen leven. ‘Ik zal mijn geloften den Heere betalen, nu, in de tegenwoordigheid van al Zijn volk’ (Psalm 116:18).

Geliefden, we zijn zo gericht op het aardse en onze wandel is zo weinig in de hemel. Ons uitzien zou moeten zijn om te mogen zijn daar waar Christus is. Hij sprak: ‘Opdat gij ook zijn moogt, waar Ik ben’, dat is in het Vaderhuis, waar Hij voor Zijn kinderen een plaats heeft bereid (Johannes 14:3). Daar zal geen inwoner meer zeggen: ‘Ik ben ziek’ (Jesaja 33:24).

Eeuwig zingen

Velen zien er weer naar uit om op te mogen gaan naar Gods huis en dat het weer mag zijn ‘dat ’s HEEREN huis van vreugde druise.’ Maar er is ook een volk dat er naar uitziet om voor eeuwig te mogen zingen van Gods goedertierenheên. Daar zal de stem van de verlostten tot in alle eeuwigheid klinken aan de oevers van de glazen zee. Wat zijn ze gelukkig, die door Hem werden verlost uit de benauwdheid toen Hij hun geroep verhoorde. Paulus mocht ervan verzekerd zijn door het geloof. ‘Voorts is mij weggelegd de kroon der rechtvaardigheid, welke mij de Heere, de rechtvaardige Rechter, in dien dag geven zal; en niet alleen mij, maar ook allen die Zijn verschijning liefgehad hebben’ (2 Timotheüs 4:8). Welgelukzalig die dat uitzien mogen hebben. Dan blijft er over: ‘Het is door U, door U alleen, om het eeuwig welbehagen.’ ‘Mijn God, U zal ik eeuwig loven, omdat Gij het hebt gedaan.’ Nog klinkt Zijn stem: ‘En roep Mij aan in de dag der benauwdheid; Ik zal er u uithelpen, en gij zult Mij eren.’

Belijdenis

Dat het gebed uit een Schots gebedenboek (ontleend aan Aurelius Augustinus (354-430)) ook onze bede moge zijn:

‘Heilige en machtige Heere, wij brengen voor Uw ogen onze schulden en onze beproevingen. Wat wij hebben misdaan is groter dan wat wij hebben te dragen. Onder de gesel van de ziekte worden onze krachten uitgeput, maar ons hart wordt zo weinig daardoor veranderd. Heere, Gij hebt deze bezoeking over ons toegelaten en wij erkennen dat wij gezondigd hebben. En toch zijn wij nog zo hardnekkig. Wanneer wij worden gekastijd, belijden wij onze zonden, maar als de bezoeking voorbij is, vergeten wij wat wij hebben beweend. Zo Gij niet spaart, wie zal bestaan? Maar Heere, Gij hebt U toch eenmaal geopenbaard als die God, die de verderfengel deed terugwijken van de woningen van uw volk. Geef ons, almachtige Vader, geheel onverdiend wat wij vragen, en hoor naar ons geroep voor hen, die lijden en sterven. Gedenk te midden van de beproevingen Uw genade, want Gij hebt geen behagen in de dood van een mens.

Zegen genadig de middelen, die worden aangewend om de verbreiding van de ziekte tot stilstand te brengen; sterk hen die getroffen zoeken te genezen en te troosten; ondersteun hen die in pijn en smart verkeren; haast U te herstellen die uitgeput zijn; geef Uw hemelse vertroosting aan allen die niet meer genezen zullen. O Heere, doe het, niet om onzentwil, maar opdat op deze aarde nog de lof van Uw Naam zal worden gehoord. Wij loven U, die de ongerechtigheden vergeeft en de krankheden geneest en het leven verlost uit het verderf, door Jezus Christus onze Heere, Amen.'

PROP. A.J. VAN WINGERDEN

5. Wat zal ik roepen?

'Een stem zegt: Roep! En hij zegt: Wat zal ik roepen? Alle vlees is gras, en al zijn goedertierenheid als een bloem des velds. Het gras verdort, de bloem valt af, als de Geest des Heeren daarin blaast; voorwaar, het volk is gras. Het gras verdort, de bloem valt af; maar het Woord onzes Gods bestaat in der eeuwigheid.'

Jesaja 40:6-8

Met hoofdstuk 40 begint een nieuw gedeelte in het profetenboek van Jesaja. Een verrassend begin is het: *'Troost, troost Mijn volk!'* Dat is het temeer als we bedenken in welke omstandigheden deze oproep van de Heere tot Zijn dienaar klinkt. Het volk van Juda is in ballingschap. Gevankelijk weggevoerd door de machtige legers van de koning van Babel. Maar de profeet mag het volk namens de Heere aanzeggen: er zal terugkeer zijn, vrijheid voor het berooide en ontredde volk. Nog groter dan de verlossing uit het vreemde land is de toezegging die erop volgt: *'De heerlijkheid des Heeren zal geopenbaard worden. En alle vlees tegelijk zal zien dat de mond des Heeren het gesproken heeft.'*

Heil verkondigen

De profeet mag die heilrijke boodschap niet voor zichzelf houden. Dat heil wil God nu doen verkondigen! Daarom de extra aansporing uit de hemel tot de profeet: *'Roep!'* Profeet, sta op! Profeet, ga profeteren! De dienaar van God moet namens Zijn Zender de boodschap verder brengen, maar zijn reactie is er één van terughoudendheid. *'Wat zal ik roepen?'* Moeite en twijfel klinken erin door. Waarom dan? Het motief van deze aarzeling volgt al snel: *'Alle vlees is als gras...'* Deze stem, die Jesaja ook in zijn profetenboek moet opnemen, vergelijkt de mens met gras en met bloemen. Als de wind, de droge, allesverzengende woestijnwind, over het tere en kwetsbare gewas gaat, dan is het

gedaan met het kruid. Het gras wordt tot hooi. En de bloem? Van haar prachtige bloei blijft niets over. Al haar heerlijkheid vergaat. Als de ruwe wind, de adem van God Zelf, erover gaat, dan 'kent en vindt men haar standplaats zelfs niet meer' (Psalm 103).

Let wel, dit alles is geen profetenwoord over gras en bloemen, maar over de mens. Over de mens van toen. Niet minder over de mens van nu. Over u, jou en mij. De mens, die in Jesaja 40 'vlees' wordt genoemd. Het is treffend getypeerd. Want 'vlees' wijst hier op onze broosheid en vergankelijkheid. De stem die klinkt, verwoordt de ervaring die ieder van ons op z'n tijd kent. In dit jaar 2020 wel temeer. Onder ons volk en zelfs wereldwijd. De dreiging van een onzichtbare, maar levensgevaarlijke vijand, die zo maar je leven kan binnensluipen en die inmiddels mondiaal vele tienduizenden mede-mensen naar het graf sleepte. Straks ik? Het is heel letterlijk op mijzelf van toepassing, misschien was ik het wat vergeten, maar het dringt zich nu aan ons allen en dus ook aan mij op: 'Het leven is een damp, de dood wenkt ieder uur. Zou 't mensdom dan vergeefs op aarde zijn geschapen? Wie leeft er die de slaap des doods niet eens zal slapen?' (Psalm 89).

Hoge taak

Het gaat over mijzelf. Maar niet minder over de zovelen die met mij een plek in deze wereld innemen. Christenen en niet-christenen. Kinderen van God en zij die van God vervreemd zijn. Ik heb een hoge taak met het oog op mijn eigen ziel. Dat allereerst! Om me ervan te vergewissen of en hoe ik de enige troost in leven en in sterven ken. Of ik daarvan op goede gronden weten mag. Maar heb ik ook niet een taak, gericht op die anderen? In mijn directe omgeving. Mijn huisgenoten, mijn familie, mijn mede-gemeenteleden. De jongeren van de gemeente. Mijn burens en een ieder die op mijn weg komt. 'Roep!' zegt de Heere. Mijn reactie: 'Wat zal ik roepen? Hoe zal ik roepen?'

In de NRC van 21 maart jl. schreef Marieke Gouka over haar vrees. Ze presenteerde zich als 'niet-gelovige stagiaire bij de EO.' We lezen even met haar mee. 'Met een auto-immuunziekte en een milde vorm van astma loop ik een verhoogd risico. De wetenschap dat de helft van de bevolking het virus zal krijgen

en dat de echte grote uitbraak nog moet komen, ontnemt me letterlijk de adem. Welke kant valt het kwartje op voor mij? En als het dan de verkeerde kant op rolt, wat zijn dan mijn kansen? (...) Nu wankelen alle zekerheden als nooit tevoren en zou ik willen dat ik kon geloven zoals mijn collega's dat doen. (...) Het vertrouwen voelen dat je in bodemloze tijden als deze gedragen wordt. Dat er een God is die voor je zorgt en je beschermt...' Aldus Marieke.

Nederig en bewogen

Een stem zegt: 'Roep!' Nee, u en ik, wij zijn geen profeet als Jesaja. Maar voor ieder die de naam christen draagt, geldt toch deze roeping. 'Heiligt God, de Heere, in uw harten!' schrijft Petrus aan de verstrooide christenen in Klein-Azië. En hij voegt eraan toe: 'Zijt altijd bereid tot verantwoording aan een iegelijk, die u rekenschap afeist van de hoop, die in u is, met zachtmoedigheid en vreze' (1 Petrus 3:15). Die laatste woorden zijn veelbetekenend. Dat getuigenis mag niet hooghartig of laatdunkend zijn, maar nederig en bewogen. Waarom worden wij christenen, dus naar Christus genoemd? Onze catechismus geeft het antwoord: 'Omdat ik Zijn zalving deelachtig ben, opdat ik Zijn Naam belijde...' (Heid. Cat. zondag 12). Die werkelijkheid zal waarheid moeten zijn in het leven van een christen. Als vrucht daarvan zal dit getuigenis klinken. Naar degenen die (nog) buiten staan. Naar Marieke bijvoorbeeld en naar anderen. Persoonlijk en samen als christelijke gemeente.

In ontferming delen

Hoe zal dat getuigenis dan moeten luiden? 'Wat zal ik roepen?' Jesaja 40 laat ons weten dat we met twee woorden moeten spreken. 'Alle vlees is gras!' roept de profeet in ontredde. Opmerkelijk, de Heere geeft ruimte aan die vertwijfelde reactie. Hij neemt die droevige typering zelfs over in vers 8: 'Voorwaar, het volk is gras...' Te lezen als: toegegeven, zeker, zo is het! Een Goddelijke bevestiging van een menselijke reactie dus. Hij herhaalt ze. De heilige God geeft aan te weten wie wij, mensen, zijn, gedachtig zijnde dat we stof zijn... De donkere en dreigende omstandigheden worden niet ontkend en daarom mogen ook wij ze, inclusief onze vrees en schrik, delen met onze getroffen naasten. In ontferming. Met oprecht meeleven. Met woorden van troost. Gepaard met praktische hulp en bijstand. En laat die hulp dan maar zo

concreet mogelijk zijn. Door onze bewogen woorden te onderstrepen met, zo mogelijk, ruimhartige giften. Bestemd voor de nood dichtbij en veraf. Immers, juist de armen van deze wereld lijken door deze crisis (opnieuw) het hardst geraakt te worden.

Woord en daad dus. Maar laten we dan ook niet zwijgen over de oorzaak van dat alles. Dat ziekte, dreiging en dood door de Bijbel genoemd worden: de bezoldiging van de zonde. Waren er geen zonden, dan waren er geen wonden. Onze vergankelijkheid is niet louter een natuurlijk gegeven, maar komt over ons als een oordeel van de Heere. Het is Zijn gericht over ons en onze kinderen, Gods straf over afwijking van Hem en opstand tegen Hem. Israël in ballingschap moest onder het gericht en de beproeving doorgaan. Zou het heden anders zijn? Opdat we ons tot de Heere wenden om genade en ontferming. En opdat we ons tot Hem bekeren. 'Wie weet, Hij mocht Zich wenden...'

Keerzijde

Met twee woorden spreken... Jawel, want er is meer te zeggen dan zonde en oordeel, hoe nodig dat ook is. Het is waar: het gras verdort, de bloem valt af. De zonde is doorgedaan tot alle mensen. Zo gaan in dat spoor ook ziekte en dood door tot alle mensen. Maar, er is een keerzijde: 'het Woord van onze God bestaat in eeuwigheid!'

Wat er met dat Woord van de Heere bedoeld wordt, blijkt uit het vervolg, in vers 9. Het is een Woord dat een hogere werkelijkheid toont dan wat voor ogen is. Jesaja mag het verkondigen, te midden van de ervaring van vrees en schrik: 'O Sion, gij verkondigster van goede boodschap, klim op een hoge berg. O Jeruzalem, gij verkondigster van goede boodschap, hef uw stem op met macht, hef ze op, vrees niet, zeg de steden van Juda: Zie, hier is uw God!' Dat is evangelie. De boodschap van verlossing en genade. Diep in het Oude Testament klinkt de aankondiging van de komende Zaligmaker, de Heere Jezus Christus. Die komen zou om te zoeken en zalig te maken dat verloren is. Die ook daadwerkelijk gekomen is. Wiens Zelfgetuigenis het is, midden in een ondergaande wereld van dood en duisternis: 'Ik ben de Opstanding en het Leven; die in Mij gelooft zal leven, al ware hij ook gestorven' (Johannes 11:25).

De Heere Jezus, Die deze woorden van leven tot de bedroefde Martha sprak, stelde haar aansluitend de vraag: 'Gelooft gij dat?'

'Roep!' 'Wat zal ik roepen?' Ik zal van de Naam van deze Zaligmaker getuigen! Als vader of moeder aan de kinderen. Collega's en scholieren onder elkaar. Bescheiden en toch vrijmoedig. Gij in uw klein hoekje, en ik in 't mijn... Ondertussen is het de vraag: Ken ik Hem zelf toch wel?

De boodschap

'Zeg aan het volk: er is zwaar weer op til!'
Maar, Heer, het is al jaar en dag zwaar weer.
'Nochtans, er is nog zwaarder weer op til!'
Maar, Heer, geloven doet men het niet meer.

Dit is een volk, dat brood en spelen wil;
niet voor één keer, maar telkens, telkens weer.
En hoeveel woorden ik er ook aan spil,
het licht en danst... en taalt naar U niet meer.

Wel zie ik hier en daar nog enkele getrouwen.
Maar ach, zij zijn zo weinig ik getal
en meestal zijn het kinderen en vrouwen.

'Profeet, sta op! Profeet, ga profeteren,
want voordat Ik als Rechter komen zal,
moet zich Mijn volk geheel tot Mij bekeren!'

Andries Dongera (uit: *Herfst in Europa*)

Leerschool

In zijn boek *Stervenskunst* schrijft de Heidelbergse theoloog Zacharias Ursinus (1534-1583) over de leerschool van het leven:

‘Het is nodig dat wij op tijd en in goede gezondheid beginnen, én ons leven lang voortgaan, onze zonden en de moeiten van dit leven te leren kennen en te overdenken. Daarnaast moeten wij ook leren wat tot onze troost, verlossing en zaligheid bijdraagt, en hoe wij Gode welgevallig en Hem dankbaar kunnen zijn, om zalig vanuit dit leven te scheiden en het hemelse en eeuwige binnen te gaan. Ja, ons gehele leven dient niets anders dan één lange leerschool te zijn, waarin wij door middel van het vlijtig luisteren naar en het overpeinzen van Gods Woord zalig leren te sterven. Want wij ervaren dagelijks hoe moeilijk het wordt de levende en zalmakende troost in doodsnood te ervaren voor hen, die deze niet hun leven lang met onophoudelijke ernst en vlijt in hun harten geschreven en ingeprent hebben, zodat ze deze troost in tijden van nood niet ergens ver weg moeten zoeken, maar bij de hand en in hun harten en gedachten klaar hebben liggen, om zich er in doodsnood aan vast te klampen. Daarom vermaant Gods Woord ons niet zonder reden zo dikwijls, dat wij wakker, dat wil zeggen: niet traag en nalatig zijn in het overdenken van ons heil, opdat wij niet in verzoeking raken en de Heere ons op een onvoorzien moment tot Zich roept.’

Ds. J.M.J. KIEVIET

6. Een roep ter voorbereiding.

DE CORONACRISIS IN HET LICHT VAN DE EINDTIJD

‘Als nu deze dingen beginnen te geschieden, zo ziet omhoog en heft uw hoofden opwaarts, omdat uw verlossing nabij is.’

Lukas 21:28

In de brochure is tot nu toe gesproken over wat God ons te zeggen heeft in de coronacrisis. We hebben daarbij gelet op het verleden: hoe hebben wij geleefd? We hebben ons gericht op het heden. Wie God is en hoe Hij ons roept. We willen nu gaan zien dat deze crisis ons ook veel te zeggen heeft met het oog op de toekomst.

We kunnen de coronacrisis terugvinden in de pestilentiën die in Lukas 21:11 worden genoemd. Die behoren bij ‘deze dingen’ waarover ook de verzen 9 en 36 spreken.

Eén van de tekenen

Vers 9 tot 11 noemt verder oorlogen, aardbevingen en hongersnoden. Het coronavirus is dus één van de vele soorten verschrikkingen. Het heeft onze aandacht, omdat het ook ons en onze samenleving raakt en omdat het wereldwijd is. Maar het is één van de ziekten, er is ook nog malaria of ebola. Aan malaria sterven elke week 10.000 kinderen in de wereld. Ebola is vele malen besmettelijker en dodelijker. Dan zijn er nog hongersnoden er dreigt weer een sprinkhanenplaag in Afrika. Per dag sterven er wereldwijd 27.000 mensen door honger. Of corona echt het ergste is, valt nog te bezien.

De genoemde verschrikkingen zijn weer één van de drie categorieën van ‘deze dingen’ die Jezus noemt in Lukas 21. Jezus heeft daarvoor in vers 8 gesproken over verleidingen. ‘Velen zullen komen in Mijn Naam en zeggen: Ik ben de Christus’. Hoeveel mensen worden door pseudo-godsdienst verleid en van God weggetrokken? Buiten het christendom door verlossers en religies, binnen het christendom door dwalingen en valse voorstellingen van Jezus. Dat heeft eeuwige consequenties.

In vers 12 noemt Jezus ook de vervolgingen. 245 miljoen christenen in de wereld worden vervolgd. In alle tijden zijn deze tekenen er geweest om de mensheid op te roepen tot waakzaamheid. Ook in onze tijd, misschien wel indringender dan voorheen.

Breed kader

De coronapandemie staat dus in een breed kader. Het kader van verschrikkingen, verleidingen en vervolgingen wereldwijd. Het coronavirus treft nu ook Nederland, maar die andere dingen kunnen zich dus ook voordoen. Onze tekst zegt niet voor niets: ‘Als deze dingen beginnen te geschieden.’ Beginnen. Dus dan komt er meer, dan komt er een vervolg. Misschien een oorlog, een hongersnood of een aardbeving. Dat lijkt niet erg waarschijnlijk in Nederland, maar dat dachten we op nieuwjaarsdag ook van een lockdown die de hele samenleving raken zou. We hebben wel geleerd, tenminste dat is te hopen, dat iets wat wij onwaarschijnlijk vinden, toch plaats kan vinden.

Hoofden opwaarts

Lukas 21:28 zegt: ‘Als deze dingen beginnen te geschieden, zo heft uw ogen op omhoog en heft uw hoofden opwaarts, naar boven.’ Dat geeft een houding aan van uitzien, hoopvol verwachten. Verlossing hangt in de Bijbel altijd samen met een Persoon: de Verlosser, Jezus, de Bruidegom van Zijn Kerk. Hij zal komen voor de bruiloft. Als nu deze dingen beginnen te geschieden, kom overeind en strek uw hals: Hij is in aantocht. Dat ziet op een blij uitzien, een verlangd verwachten. Zoals een bruid betaamt voor haar bruidegom. Dat is tot eer van de Bruidegom, tot troost van Zijn bruid en heeft uitstraling naar anderen toe.

Benaauwdheid

Dit uitzien staat tegenover de benauwdheid van de volken en hun twijfelmoedigheid in vers 25. Het hart van de mensen zal bezwijken van angst voor de dingen die nog komen zullen. De zee en watergolven, vaak een beeld van de volkeren en de oorlogen, zullen geluid geven. Zullen Rusland, China, Iran, Amerika en Noord-Korea allemaal hun beheersing verliezen en wapens gebruiken? Zal de wereld één groot Noord-Korea worden? Wat een paniek en radeloosheid zal er zijn bij de groten der aarde. In Openbaring 16 verbergen zij zich in de spelonken en in de steenrotsen en roepen: ‘Valt op ons’. Want ze zijn zo bang, zo bang. Iets van die radeloosheid zien we ook nu. Of we zien dat die overstemd wordt door loze woorden van geruststelling.

De Bijbel geeft ons dus niet de indruk dat de wereldgeschiedenis zich langzaam beweegt richting de nieuwe hemel en nieuwe aarde. Daar zou je dan steeds meer van gaan zien, zodat je zegt en denkt: ‘Nu kan het niet lang meer duren. De nieuwe hemel en de nieuwe aarde zijn er bijna, want je ziet er al zo veel van. Het begint erop te lijken.’ Integendeel. De wereld zal overspoeld worden met verschrikkingen en oorlogen, vervolgingen en verleidingen. Het blote oog zal alleen maar angstaanjagende dingen zien. Immers de positieve tekenen, zoals de bekering van Israël en het bereiken van alle volken met het Evangelie, ziet en waardeert het blote oog niet. Het blote oog ziet alleen de verschrikkingen. Alsof de wereld lijkt te vergaan en zichzelf vernietigt. Alle mensen zijn radeloos en in paniek. Dezelfde paniek als in het jaar 70 toen de Romeinse legers voor en rond de stad Jeruzalem lagen (vers 20-24).

En dan, ineens, komt Jezus terug. Als een bliksemflits voor alle inwoners der aarde, overal tegelijk. Als de wereld het meest vreselijk eraan toe lijkt zijn, dan komt de Verlosser en de verlossing.

De vraag is altijd urgent: kennen wij Hem? Zijn wij Zijn eigendom?

Voorbereiding

De toepassing is in één zin te maken. Bereid u voor! Bereid u voor op de verschrikkingen die er nog zullen komen, opdat u geborgen zijt. Laten we voorbereid zijn op de verschrikking die ons leven ineens kan wegnemen. Het gaat er dan om dat wij bereid zijn in Christus.

Bereid u voor op de verleiding wanneer iemand zich voordoet als de Messias en ook trekken van Jezus vertoont. In Openbaring 13 gaat het over een beest dat dodelijk verwond raakt aan het hoofd. Maar het geneest wonderlijk. Het komt door bovenmenselijke kracht een crisis te boven, haast een opstanding uit de doden. Het gaat ook over een ander beest met twee hoornen, de hoornen van het Lam gelijk. Dat doet grote tekenen en laat vuur van de hemel komen, zoals eens Elia. Het maakt een beeld levend, zodat het spreken gaat. De hele aarde verwonderde zich. De antichrist is het sprekende spiegelbeeld van de ware Christus.

Voorbereid zijn betekent dat wij de Schrift zo goed kennen dat wij het verschil zullen zien tussen een valse christus en de ware Christus. Ook al kan die valse christus heel veel. Hij kan heel veel geven: welvaart en gezondheid. Hij kan heel veel nadoen. We behoren te weten wat de echte Christus kenmerkt. Hij is de Christus der Schriften. Hij vergeeft schuld en bekeert zondaarsharten. Hij maakt zalig door beproeving en verdrukking heen. Zo leren we het verschil zien tussen de echte Christus en de valse christussen, al loopt de meerderheid van de mensen de valse achterna.

Naast verschrikkingen en verleidingen lezen wij over vervolgingen. 'Dat zie ik nog niet gebeuren in Nederland', denkt u misschien. Dat dachten wij over een virus ook. Ze zullen u overleveren in gevangenschappen en u zult getrokken worden voor stadhouders en koningen. Dat gebeurt zelfs door familie en gezinsleden. En sommigen zullen zij doden.

Bereid u voor! Want het geloof kan ons heel wat gaan kosten. Laten we ons daarop voorbereiden. Dat betekent dat we ons erin oefenen dat het geloof iets kosten mag. Dat wij ergens van afzien of ons iets laten afnemen of aan ons

voorbij laten gaan. Jazeker, God zal Zijn kinderen staande houden, maar dat is geen automatisme. Als we nu nooit iets willen laten omwille van het geloof, moeten we er niet van uitgaan dat wij straks ineens wel onze vrijheid of ons leven ervoor over zullen hebben. God oefent nu al. Kunnen we iets opgeven, ons iets onttrekken, omwille van het geloof? In dat alles blijft er iets anders. De verkondiging van het Evangelie gaat als een stroom de tijden en de wereld door. Opdat die dorst heeft kome en neme van het water des levens om niet (Openbaring 22:17). Laten we dat waarderen en op hoge waarde schatten!

Verlossing

Tot Zijn Kerk zegt Jezus: 'Zo heft uw ogen of uzelf omhoog en uw hoofden naar boven, want uw verlossing is nabij.' Verlossing waarvan? Hiermee wordt bedoeld: alles wat je als christen neerdrukt en waarmee je beladen bent. Lijden. Kruis. Innerlijk lijden. Het betekent een verlossing van wat in de wereld, in land en volk gebeurt. Hoe wordt God onteerd en miskend. Hoe worden Zijn inzettingen veracht. Er is lijden en er zijn lasten vanwege de innerlijke strijd met je inwonende zonde. Aanvechtingen en verzoeken geven strijd en lijden. Ook al ben je verzoend met God, dan ben je nog niet van alles verlost. Het christenleven heeft en houdt altijd iets dat neerdrukt, dat belast, dat pijn doet. Lijden vanwege de coronacrisis kan neerdrukken, maar scherper nog drukt de ontering van God die je ziet en tegenkomt. Wie van Christus is, herkent dat. Daarom hoop ik zo dat u, dat jij het herkent. Wel verzoend, maar nog niet verlost. Voelt u dat mee? Kent u dat?

Jezus' wederkomst is de verlossing. De verlossing van al die lasten en pijnen. De wederkomst is voor een christen een heerlijk iets. Hij of zij wordt daar beter van in de diepste zin van het woord. Het is uw verlossing. Vanwege de Verlosser. Mag u weten wat de Heidelbergse Catechismus zegt: 'De komende Rechter is Hij, Die Zich tevoren om Mijnentwil onder de vloek gesteld heeft' (Heid. Cat. zondag 19). Juist Hij zal komen!

Bewegen tot uitzien

Al deze dingen zijn middelen Gods om Zijn Kerk tot uitzien te bewegen. Om Zijn Kerk in al deze dingen de bazuinklanken die Hem aankondigen te doen

beluisteren. Het zijn de plagen die de verlossing inluiden, de weeën die de komst van de nieuwe hemel en nieuwe aarde bespoedigen. Hebben we zo de coronacrisis beleefd als een oproep om Jezus' komst te verwachten? Om uit te zien en reikhalzend de verlossing die Hij brengen zal te verwachten?

'Wacht u!' zegt Jezus verderop in Lukas 21, 'dat noch overdaad, noch bezigheden ons in slaap houden' (vers 34). Die zijn als een roes die ons bedwelmt. We zijn zo vol van leuke dingen waar we van genieten. Het is op het randje van de zonde of er net over. Dan slaap je je roes uit en ben je geestelijk niet wakker. Dan zijn er ook de bezigheden van het leven, die er het onschuldigste uitzien. Bezig, bezig, bezig met op zich nuttige dingen. Levensonderhoud, ons werk, maar ons hart is erdoor verzwaard. Daarom klinkt het: bereid u voor!

Hoor de bazuinen, zie de plagen, voel de weeën: Jezus komt en de verlossing van Zijn bruidskerk is aanstaande. Zou een bruid haar bruidegom niet verwachten?

Hijgen en zuchten

Laat het volgende woord van de reformator Johannes Calvijn (1509-1564) ons opwekken:

'Maar laat ons dit voor vastgesteld houden dat niemand goede vordering gemaakt heeft in de leerschool van Christus dan hij, die dag van zijn dood en van de laatste opstanding met vreugde verwacht. Laat ons dus verstandiger worden, en ook al strijdt de blinde en domme begeerlijkheid van het vlees daartegen, niet aarzelen om de komst des Heeren niet alleen met wensen, maar ook met hijgen en zuchten te verlangen als de allergelukkigste zaak. Want Hij zal komen als onze Verlosser, om ons uit deze onmetelijke poel van zonden en ellenden uit te trekken en ons te voeren naar dat gelukzalige leven en de erfenis van Zijn heerlijkheid.'

DS. D. BREURE

